

Årsplan for miljøarbejdet i Valby 2026

Vision og mission

Klimaet først

Klimakrisen er vores største udfordring. Folketinget har besluttet, at vores CO₂-udledning skal være beskåret med 70% i 2030, og at Danmark skal være klimaneutralt i 2050. Men der er lang vej endnu. Københavns Kommune har netop vedtaget en klimastrategi for perioden frem til 2035, hvor målsætningerne er: 1) at København som geografisk område skal være klimapositiv (optage CO₂ fra atmosfæren) 2) at Københavns globale klimaaftryk skal halveres, og 3) at Københavns Kommune skal halvere udledningerne fra kommunens egne indkøb.

I Valby vil vi fortsætte arbejde på opnåelse af alle disse mål.

Arbejdet for at afværge Klimakrisen kræver store strukturelle ændringer af vores samfund. De skal gennemføres på højt politisk niveau. Men det kræver også ændringer i den enkelte borgers holdninger og levevis.

Valby Lokaludvalg vil i sit miljøarbejde give borgerne oplysning om klimakrisen og de muligheder, den enkelte har for at bidrage til løsninger. Alle skal kunne træffe bæredygtige valg i dagligdagen. Det gælder vores boliger, og hvad vi forbruger af transportformer, mad, energi, tøj, hvidevarer og meget mere, og det gælder vores omgang med ressourcerne, hvor affaldssortering, genbrug og genanvendelse skal være naturlige vaner. Ud over oplysning vil vi give borgerne i Valby nogle muligheder for helt praktisk at handle klimavenligt.

Kommunikation er en udfordring. De sociale mediers begrænsede og ret tilfældige rækkevidde samt fraværet af trykte lokale medier gør det svært at fortælle Valbyborgerne om vores arbejde og arrangementer. Vi bruger Lokaludvalgets Nyhedsbrev og platform på sociale medier i det omfang, det er muligt. Vi har forsøgt at etablere et nyt forum på Facebook, hvor aktører, der laver grønne møder og aktiviteter i Valby, kan oplyse hinanden om deres aktiviteter og udveksle ideer og erfaringer. Der er endnu ikke mange erfaringer fra anvendelsen af dette medie. Derudover vil vi fortsætte brugen af mulighederne for at kommunikere på plakatsøjler i byrummet. Vi vil bestræbe os på at kommunikere på en 'håbeful' måde, der kan skabe engagement og animere borgerne til klimahandling.

København har nedsat et klimaborgering, hvor en samling borgere har udarbejdet anbefalinger til politikerne om, hvordan vi i København gennem fællesskaber kan skabe en hverdag, der mindsker klimaaftrykket fra vores forbrug. Vi vil sætte fokus på disse anbefalinger, dels fordi de i sig selv er vigtige, dels fordi modellen med borgering er en ny og perspektivrig måde at arbejde med borgerinddragelse.

En rapport fra Realdania-fonden har fastslået, at det i næsten alle tilfælde er meget mere klimavenligt at renovere eksisterende bygninger end at bygge nyt. En række arkitekter har gennem en række år arbejdet for et paradigmeskifte i byggeriet, hvor man hellere bevarer og nyindretter end bruger ressourcer og CO₂ på nybyggeri. Miljøgruppen ønsker, at denne nye måde at tænke byggeri på bliver afspejlet i Lokaludvalgets arbejde med lokalplaner og byudvikling.

I 2026 vil vi fortsætte samarbejdet med Københavns Kommune, de øvrige lokaludvalg, miljøpunkter og andre relevante klima- og miljøaktører i arbejdet med at engagere københavnerne i både lokale, nationale og internationale klimaløsninger og -mål. Hvilke indsatser, der her kommer på tale, afhænger af, hvad forvaltningen og de øvrige miljøaktører beslutter i en løbende proces. Vi vil derfor i budgettet afsætte en stor del af midlerne til oplysning om klimaproblematikken og om handlemuligheder. De konkrete projekter vil blive forelagt Lokaludvalget til godkendelse, når de er udviklet.

Natur og trafik

Samtidig med vores overordnede fokus på klima arbejder vi med natur og biodiversitet i vores bydel. Vi fortsætter vores Valbi-plan-indsats for at inddrage så mange som muligt i arbejdet med at forbedre biodiversiteten i vores bydel og gøre den mere grøn og attraktiv for flora, fauna og mennesker.

Vi vil arbejde med projekterne i Valby Lokaludvalgs bydelsplan - flagskibsprojektet om færdiggørelse af den grønne cykelsti, ny trafikplan for Valby og begrønning af Toftegårds Plads Nord.

1. Valby Miljøgruppe på Valby Dage

Om Miljøgruppen

I 2011 overtog Lokaludvalget det lokale miljøarbejde i Valby fra det daværende Miljøpunkt Valby. Der blev nedsat et miljøudvalg, der supplerer sig med Valbyborgere, der er optaget af at arbejde med natur, miljø og klima. Miljøgruppen holder møder 5-6 gang årligt, hvor man sammen med Lokaludvalgets fastansatte miljømedarbejder planlægger kommende aktiviteter. Medlemskab af Miljøgruppen er åbent for alle. Gruppens medlemmer deltager i møder og i udførelse af projekterne i det omfang, de har tid og lyst. Vi vil i 2026 arbejde med en ny struktur, hvor opgaverne primært løses i arbejdsgrupper, da vi oplever, at arbejdet i mindre projektorienterede grupper ofte lykkes bedre.

Hvert efterår udarbejder Miljøgruppen årsplan og budget for det kommende års arbejde. Årsplan og budget forelægges for og vedtages af Valby Lokaludvalg og kan til en hver tid findes på Lokaludvalget hjemmeside.

2. Miljøgruppens Valbi-plan biodiversitets arbejdsgruppe pakker frøposer til uddeling

Indsatser og Projekter

Klima

Klimasamtaler

I '23, '24 og '25 har Valby Miljøgruppe haft et samarbejde med Valby Bibliotek om afholdelse af en række klimasamtaler, hvor Valbys borgere blev inviteret til oplæg og efterfølgende samtale med en række klimarelevante forfattere og oplægsholdere. I 2026 fortsættes initiativet, nu i samarbejde med Grøn Kirke Valby og Valby Grønne Nabofællesskaber med intentionen om at afholde endnu flere klimasamtaler, oplæg, workshops og filmforevisninger.

COP i Valby

I 2025 vil et samarbejde mellem Timotheus Kirken - Grøn kirke - Grønne nabofællesskaber i Valby og Lokaludvalgets Miljøgruppe gennemføre Valby COP1 - et fremstød for opmærksomhed på klimaudfordringerne. Det vil blive afholdt samtidig med det internationale COP-møde. Hvis det bliver en succes, vil vi fortsætte dette samarbejde.

3. Foredrag med Alexander Holm arrangeret af Klimasamtaler arbejdsgruppen

Klimafamilier

Furesø Kommune har haft gode erfaringer med at give familier mulighed for at være Klimafamilier og dermed mindske deres klimaaftryk - og også spare penge. Der er først foretaget en kortlægning af deres forbrug, og derefter har de fået professionel bistand til forandringer. Familierne er blevet overraskede over resultaterne, og de er fortsat med deres nye forbrugsmønstre, som ikke er gået ud over deres levestandard. Det vil vi også prøve i Valby. I 2026 vil vi primært undersøge mulighederne og måske også nå at gennemføre et pilotprojekt.

Grønne Nabofællesskaber

Det nu landsdækkende initiativ Grønne Nabofællesskaber har i 2024 etableret sig i Valby med foreløbigt to lokale netværk. Valby Miljøgruppe støtter etableringen af flere lokale grønne nabofællesskaber, idet vi anerkender behovet for de helt nære grønne fællesskaber, der kan fungere som katalysatorer for hverdagens små mikro-klimahandlinger.

Netværk for grønne aktører i Valby

I samarbejde med Grøn Kirke Valby og Grønne Nabofællesskaber Valby vil Valby Miljøgruppe i 2026 fortsat arbejde på at samle Valbys grønne aktører i et netværk, hvis hovedformål skal være at støtte og informere om grønne tiltag i Valby.

Bæredygtig energi og energibesparelser

Nedbringelse af energiforbruget er en af de mest effektive metoder til at begrænse udledning af CO₂. Miljøgruppen tager del i relevante oplysningskampagner, fx Teknik & Miljøforvaltningen, HOFORs og Energistyrelsens forskellige informationskampagner, og vi arbejder videre for, at Valbys borgere bliver opmærksomme på de muligheder, der ligger for energibesparelser i deres boliger.

Vi vil ligeledes arbejde for, at det bliver lettere at opsætte solceller på byens tage i stedet for på marker i resten af landet, så energien bliver genereret, der hvor den bliver brugt.

Vi vil gennemføre arrangementer, der oplyser om muligheder for opsættelse af solceller og om implementeringen af energibesparelser med henblik på at samle engagerede borgere i fællesskaber omkring klimaudfordringen.

Den nationale Klimahandledag

Vi vil også i 2026 engagere os i Den Nationale Klimahandledag, initieret af Grønne Nabofællesskaber. I mange byer rundt om i Danmark har der i de sidste år været afholdt forskellige arrangementer, som har haft til formål af fremme klimabevidstheden. Det har især været praktiske arrangementer, hvor deltagerne har kunnet medvirke i konkrete opgaver. Vi mener, at Valby også skal vise, at vi arbejder for klimaforbedringer. Det er vores opfattelse, at denne nationale klimahandledag på en ny måde synliggør, hvordan borgerne kan bidrage til omstillingen. I 2025 gennemførte vi et meget vellykket arrangement, hvor vi bidrog til biodiversiteten i Valby ved at plante tørstetræer og fortælle om de citronsommerfugle, der lever på træerne, samtidig med at vi gjorde opmærksom på vores ønske fra bydelsplanen om at få "Den grønne cykelsti" gjort sikker.

4. *Indsats for biodiversitet og fremkommelighed i bydelen på den nationale Klimahandledag*

Gymnasiernes Klimahandledag

I 2024 lykkedes at samle 3 ud af 4 af Valbys ungdomsuddannelser om en fælles afholdelse af Gymnasiernes Klimahandledag. I 2025 er dette samarbejde mellem ungdomsuddannelserne gledet lidt fra hinanden. I 2026 vil vi arbejde for, at alle Valbys ungdomsuddannelser deltager. Vi vil støtte arbejdet og, hvis det ønskes, deltage i selve afholdelsen.

Danmarks Overshoot Day

Vi vil, i marts 2026, markere Danmarks Overshoot Day - den dag hvor Danmark har opbrugt sin andel af de naturlige ressourcer for 2026 - med omtale på forskellige medier.

Klimamad

Vi vil fortsat arbejde for at vejlede Valbys borgere, primært børn og unge, i at spise klimavenligt, at tilberede klimavenlig kost og at undgå madspild. I 2022 indledte vi et samarbejde med Hotel- og Restaurantskolen omkring klimamad. Det resulterede i afholdelsen af grønne madfestivaler på H&R-skolen med undervisning af Valbys folkeskoler, markedsplads, oplæg og langbordsmiddag. Vi vil i 2026 fortsætte dette samarbejde med fokus på skoleforløbene.

Vi vil understøtte eksisterende og nye netværker for klimavenlig fællesspisning og urbane haver med lokal grøntsagsdyrkning, bl.a. gennem kursus i dyrkning med permakultur.

Et forsøg i 2024 ved Valby Kulturdage med at uddele smagsprøver på plantebaseret pasta bolognese var en succes. Her kunne vi vise og tale med borgerne om mulighederne for at lave også traditionelle hverdagsretter med mindre eller intet kød. Kulturdagene var et godt forum for at komme i kontakt med mennesker, der ikke af sig selv ville opsøge arrangementer om klimavenlig mad. Vi vil fortsætte denne måde at komme i kontakt med borgerne enten ved Valby Dage eller ved lign. arrangementer som Folehavefestivalen, Kulbanefesten o.a.

Omdannelse af Rytterskolen

Miljøgruppen vil følge arbejdet med udvikling af ideer til anvendelsen af Rytterskolekomplekset, når Valby Bibliotek flytter ud. Vi vil arbejde på, at aktiviteter, der kan bidrage til klimaomstillingen, får en central plads i bygningerne i fremtiden. Endvidere vil vi lægge vægt på, at den eventuelle renovering af bygningerne vil have stor opmærksomhed på klimarigtige byggeteknikker.

Juletræstænding

Vi deltager i Lokaludvalgets årlige juletræstænding på Tingstedet med varm, økologisk æblesaft, oplysning om Miljøgruppens arbejde og quiz med aktuelle klima/miljørelaterede spørgsmål.

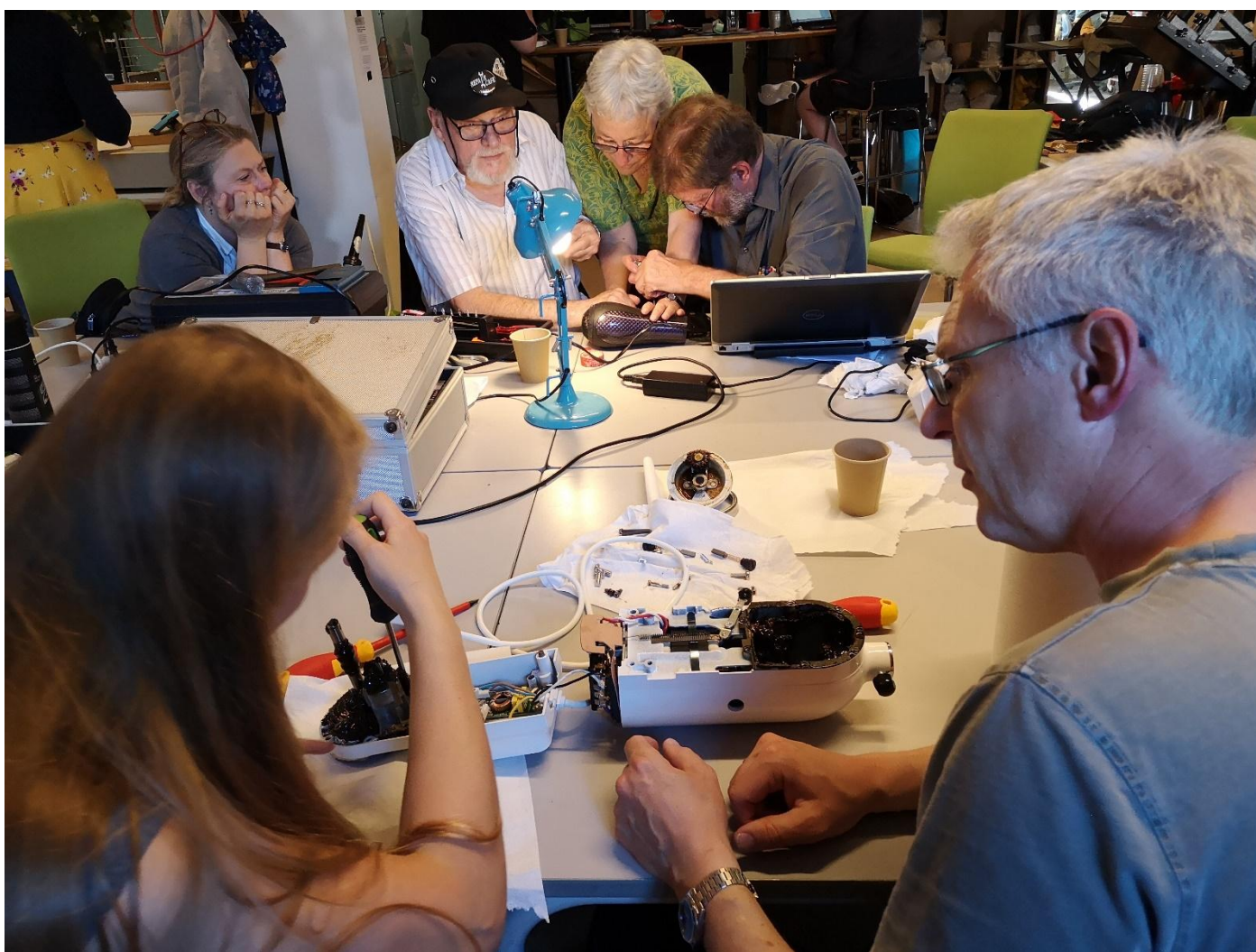
5. Miljøgruppen stiller op med Varm økologisk æblesaft og grøn julequiz til juletræstænding på Tingstedet

Reparation, genbrug, upcycling, genanvendelse og bytte

Repair Café Valby

I 2019 etablerede vi Valby Reparationsnetværk, hvis månedlige reparationscaféer fortsat er en stor succes. Netværkets frivillige reparatører er med til at skabe en fantastisk stemning, hvor gæster involveres i egne reparationer og lærer om, hvordan de kan reparere egne ting. Der spares ressourcer og penge, og der genereres mindre affald. Samtidig har netværket også en vigtig social dimension. Alle typer Valbyborgere mødes omkring en fælles meningsfuld indsats, hvorved der skabes større sammenhængskraft og ejerskab til bydelen.

Samtidig med driften af Repair Café Valby støtter vi etablerede og nystartede reparations- og upcyclingsinitiativer i bydelen. Vi promoverer aktivt reparations- og upcyclingstanken og søger at udvide og videreudvikle reparationsnetværket og dets aktiviteter.

6. (næsten) alt kan repareres hos Repair Cafe Valby

Byttefremme

Vi arbejder videre med udbredelsen af bytteøer, byttehylder, byttemarkeder og nærgenbrugsstationer.

Miljøgruppen har siden 2018 haft en meget populær bytteø stående foran Valby Bibliotek. Bytteøen vedligeholdes løbende, og vi håber, at den kan blive stående, også efter at Valby bibliotek er flyttet til Toftegårds Plads.

Vi vil desuden undersøge, om det er muligt at lave en indsats for at fremme bytterum, byttehylder og deleordninger hos bydelens ejendomsforeninger.

7. Trængsel ved Bytteøen foran Valby Bibliotek / Rytterskolen

Byttemarked

Vi vil igen i 2026 afholde vores traditionsrige byttemarked i Teatersalen og evt. støtte andre byttemarkeder i bydelen.

8. Der byttes legetøj ved årets Byttemarked i Teatersalen.

Langgade Nærgenbrugsstation

Langgade Nærgenbrugsstation på Herman Bangs Plads, der drives af Teknik og Miljøforvaltningen og ARC, har nu været åben i nogle år og har fundet sin rolle som samlingspunkt i nærområdet med et populært bytterum og løbende affaldssorterings- og upcyclingsaktiviteter. Vi støtter aktiviteter og netværksdannelsen på og omkring pladsen. Lokaludvalgets miljømedarbejder deltager i nærgenbrugsstationens arbejdsgruppe, som har fokus på pladsens aktiviteter og drift. Endvidere står Lokaludvalgssekretariatet til rådighed for sparring omkring PR og events.

Grønne Boligforeninger og Grønne affaldsfællesskaber

Vi støtter fortsat Københavns Kommunes indsatser rettet mod boligforeninger. Indsatserne er startet med fokus på affaldssortering, men udbredes for at engagere boligforeninger i miljøindsatser bredt. Vi vil aktivt søge kontakt til Valbys boligforeninger og bistå dem i de miljøaktiviteter, de måtte ønske at engagere sig i.

Genanvendelse

Vi vil understøtte gennemførelsen af nye kommunale og landsdækkende sorterings- og genanvendelsesplaner og bidrage til, at kendskabet til de aktiviteter, der igangsættes, bliver udbredt i Valby. Vi vil holde fokus på ressourceforbrug, genanvendelse, minimering af affald og på forbedret affaldssortering generelt.

Natur og Biodiversitet

Valbi-planen

Miljøgruppen startede i 2020 en ambitiøs indsats for insekterne i vores bydel ved navn Valbi-Planen. Målet med indsatsen er at inddrage alle i Valby i en generel forbedring af biodiversiteten i haver, parker og andre grønne områder.

Vi fortsætter arbejdet med at engagere Valbys beboere, beboerforeninger, ejerforeninger, virksomheder, skoler og institutioner samt Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning i indsatsen med at øge biodiversiteten og mængden af naturlige levesteder for insekter, dyr og planter i Valby. Vi vil bl.a. informere om og fremme insektvenlig beplantning og støtte oprettelse af 'vilde naturområder' privat og kommunalt. Dette gøres bl.a. ved uddeling af frøposer med frø, der kan fremme biodiversiteten, når de udsås.

Et af de helt store mål, som Valbi-planen satte ved starten, var at sikre 5 ha biodiversitetsvenligt beplantet jord i Valby, Det mål blev nået i 2023. Valbi-gruppen satte målet op til 7 ha, og det er også nået.

Valbys arbejde for biodiversitet er i 2025 blevet udbredt til hele Københavns Kommune, Vores registrering af "vilde m²" er flyttet til en ny platform på <https://vildtnok.nu/> der benytter Københavnerkortet, således at alle borgere i København kan donere havestykker, gårdrum eller altankasser til forbedring af biodiversiteten.

Vi arbejder videre med nye tilgange til yderligere biodiversitet i bydelen, specielt med inddragelse af erhvervsvirksomheder. Valbi-gruppen vil desuden fokusere på de initiativer, der startes som led i Københavns Kommunes Biodiversitetsstrategi, samtidig med at der arbejdes videre med endnu flere lokale borgerrettede aktiviteter.

Adopter et vejbed

I 2024 initierede Valby Miljøgruppe i samarbejde med bydelens byrumsforvalter muligheden for at adoptere, begrønne og tage ansvar for vejbede rundt om i bydelen. I 2026 vil vi fortsat udbrede kendskabet til denne mulighed og i samarbejde med kommunens medarbejdere og lokale søge at sikre, at Valby bliver endnu grønnere.

Begrønning af pladser i Valby

Miljøgruppen arbejder for, at Valbys offentlige rum bliver grønne og mere levende. De fleste af bydelens pladser trænger til opmærksomhed, og vi støtter alle lokale initiativer, der søger at sætte fokus på forsømte pladser og gader. Københavns Kommune har flere relevante puljer, der kan søges og Miljøgruppen bistår gerne i processen.

Ålholm Plads

Omkring Ålholm Plads har Miljøgruppen i 2024 hjulpet til med etableringen af en borgergruppe med fokus på begrønning af Ålholm Plads. Gruppen har bl.a. søgt midler i Kommunens Bylivsgadepulje og har fået tilsagn om, at deres projekt gennemføres i 2026. Gruppen arbejder

med at kommunikere deres planer ud lokalt og indsamle underskrifter for at kunne dokumentere det lokale ønske om en grønnere og mere levende Ålholm Plads. Miljøgruppen understøtter gruppens arbejde praktisk og økonomisk. Arbejdet er også kommet videre, ved at Movia, som har et pausehus på pladsen, efter en brand har besluttet at bygge et nyt hus, som giver mere plads til begrønningen.

Toftegårds Plads og Hanne Varmings Plads

Der er nu fremskredne planer for indretningen af den sydlige del af Toftegårds Plads, som efter navneændring hedder Hanne Varmings Plads. Heri indgår planer for beplantning. Vi vil følge arbejdet og understøtte, at planerne bliver virkeliggjort.

I midlertidighedsperioden frem mod opførelsen af et nyt Valby bibliotek vil vi samarbejde med pladsens forskellige brugere og aktører (Valby Kulturhus, FabLab, Kraftværket og Valbyhaven) om aktiviteter, der peger frem mod pladsens endelige udformning som en grøn og bæredygtig kulturens plads. Vi vil understøtte arbejdet med bynatur i den permakulturdyrkede Valbyhaven, der er etableret ud for Kulturhusets teatersal i hjørnet af Hanne Varmings Plads.

I 2024 og 2025 har Valbyhaven afholdt fint besøgte kurser i permahavekultur for valbyborgere. Valby Miljøgruppe afsætter midler til, at et lignende kursus kan afholdes i 2026

Begrønning af Toftegårds Plads Nord er indskrevet som projekt i Valby Lokaludvalgs Bydelsplan. I 2025 er startet et samarbejde med engagerede lokale aktører om et omlægningsprojekt. Det vil fortsætte i 2026 med inddragelse af lokale virksomheder, fagpersoner, kunstnere, fonde og Københavns Kommune i udviklingen af et realistisk omlægningsprojekt, hvor der skabes forbindelse til de omliggende bygninger og pladsen, og hvor kunstværket revitaliseres gennem begrønning og øget biodiversitet.

Store Forårsrengøring

I 2024 genoptog vi Store Forårsrengøring i Valby efter et par års pause. Det fortsatte i 2025 og vil også blive gentaget i 2026. Vi vil fortsat støtte de forskellige lokale affaldsindsamlingsinitiativer og -netværk, der er opstået over de seneste år.

Trafik i Valby

Trafikken i Valby er steget voldsomt over de sidste 10 år. Som forudset, har de nye byudviklingsområder på Carlsberg, Valby Maskinfabrik, Grønttorvet og Ny Ellebjergområdet bidraget med en stærkt forøget bilmængde. Og udbygningen fortsætter. Desuden er det generelle bilejerskab i bydelen steget.

Vi har sikret, at Valbys trafikudfordringer er indskrevet i Valbys bydelsplan, og vi vil arbejde for at få gennemført de projekter, der er vedtaget i bydelsplanen.

Vi vil arbejde for, at trafikpresset i Valby mindskes, og vi vil søge at fremme kollektiv trafik og cykeltransport.

I 2023/24 er hastigheden på de fleste strækninger i vores bydel blevet sat ned til 40 km/t. Vi følger konsekvenserne af hastighedsnedsættelsen og arbejder fortsat med at forbedre forholdene for de bløde trafikanter.

I 2025 er der igangsat en analyse af, om det er muligt at forbedre sikkerhed i gang- og cykeltunnelen under jernbanen mellem Lyshøjgårdsvej og Valby Langgade. Vi vil følge dette arbejde.

Valby Bydelsplans trafikprojekter bliver behandlet i et tværgående udvalg med deltagelse af medlemmer fra Miljøgruppen, som vil arbejde for størst muligt fokus på nedbringelse af trafik baseret på fossile brændsler og fremme af cykel, dele- og kollektivtrafik. Arbejdet afventer, at Københavns Kommune starter et arbejde for udarbejdelse af en trafikplan for Valby (og andre bydele).

Input til relevante høringer

Vi følger og deltager aktivt i Københavns Kommunes arbejde med klima, natur og miljø og kommer løbende med høringssvar på relevante områder.

Deltagelse i netværk, arbejds- og styregrupper

Miljøgruppens medlemmer og miljømedarbejderen deltager aktivt i relevante netværk og arbejds- og styregrupper.

Økonomi

Valby Lokaludvalg afsætter hvert år en del af sine puljemidler til miljøarbejdet. Miljøgruppen udarbejder et overordnet budget for anvendelsen af pengene. Der udarbejdes specifikke budgetter for de enkelte projekter, der løbende godkendes af Lokaludvalget. Eventuelle idéer til yderligere miljøindsatser eller -projekter fra borgerne støttes gennem lokalpuljen, som søges via Lokaludvalgets hjemmeside. Miljøgruppen bistår gerne med hjælp og sparring omkring formuleringen af ansøgning. Desuden afsættes der i Lokaludvalgets kommunikationsbudget midler til udadrettet kommunikation om klima, miljø, biodiversitet mm.

Budget for Valby Lokaludvalgs miljøarbejde 2026	
Klimasamtaler og Valby COP	60.000
Klimaaktiviteter - Klimafamilier - National Klimahandledag	30.000
Klimamad - Klimamadfestival, skoleforløb på Hotel- og Restaurantskolen - Klimamadboeder på forskellige arrangementer i Valby:	100.000
Juletræstænding (indgår i det samlede budget for juletræstænding)	
Repair Café Valby - Valby Reparationsnetværk	5.000
Byttefremme	10.000
Natur og Biodiversitet - Biodiversitets foredrag - Valbi-planen - Kursus i Permakultur	45.000
Begrønning af pladser	10.000
Store Forårsrengøring	20.000
Pulje til uddeling til mindre projekter	25.000
Total	305.000